

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/58/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621010441
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2621010441.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Ladislava Révesa a Mgr. Stanislava Kováča (sudca spravodajca), v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/73/2021 zo dňa 16.05.2024, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 24.06.2025 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému

A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., hlásený trvalý pobyt D.,

ukladá

Podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmienčne odkladá a podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu podmienčného odsúdenia s probačným dohľadom na 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 51 ods. 4 Trestného zákona, počas skúšobnej doby podmienčného odsúdenia ukladá povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii, alebo sa zúčastniť na psychologickom poradenstve zameranom na primeranosť sexuálneho správania a ovládanie sexuálnych pudov.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/73/2021 zo dňa 16.05.2024 bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len "TZ") na tom skutkovom základe, že

dňa 31.05.2019 v čase po 07.30 h v D., E. F. G. H. XXX/XX, v byte na prízemí patriacom I. C., v ktorom obž. A. B. býval, po tom, čo poškodená B. G. (predtým J.), ktorá v uvedenom byte so súhlasom obžalovaného prespala, vyšla po osprchovaní z kúpeľne na chodbu oblečená len v košeli a v nohavičkách a prešla do obývačky, začal poškodenú prosiť, aby s ním mala pohlavný styk alebo orálny styk, nakoľko sa potrebuje odreagovať, a keď to poškodená opakovane odmietla, oboma rukami

jej zatlačil na ramená a posadil ju a následne položil na sedačku, kde ju pritlačil tak, že sa jej nepodarilo vstať, začal jej proti jej vôli rozopínať košelu, ohmatával jej obnažené prsia a pod nohavičkami pohlavné orgány, pričom jej tiež prstami vnikol do vagíny napriek tomu, že poškodená mu opakovane hovorila, aby prestal, rukami ho odstrkovala a po celý čas plakala, na čo však obžalovaný nereagoval a keď videl, že s ním nechce mať pohlavný styk, proti jej vôli chytil jej ruku do svojej ruky, priložil si ju na svoj pohlavný úd a masturboval, až kým nevyvrcholil, po čom odišiel do kuchyne a následne z bytu preč.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 200 ods. 1 a § 38 ods. 2 TZ nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) TZ do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal v lehote odvolanie obžalovaný v celom rozsahu. Obžalovaný svoje odvolanie odôvodnil prostredníctvom obhajcu podaním zo dňa 23.07.2024. Uvádza v ňom, že zistený skutkový stav nezodpovedá skutočnosti, skutkové zistenia sú nejasné a neúplné a súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Súd postavil jeho vinu výslovne len na výpovedi poškodenej G., ktorá však svojou výpoveďou poprela naplnenie objektívnej stránky zločinu sexuálneho násillia. Po prevzatí právneho zastúpenia obhajkyňa navrhovala opätovný výsluch poškodenej G. a výsluch svedkyne D. B.. OČTK účelovo v jeho neprospech nepredvolali svedkyňu J. B., ktorá nebola v priebehu konania vôbec vypočutá. Aktuálne má závažné zdravotné problémy, ktoré jej neumožňujú vykonať výsluch. Nebola vypočutá ani matka K. G., ku ktorej sa mala 31.05.2019 poškodená presťahovať. Súd nevzal do úvahy rozpory vo výpovedi poškodenej G. oproti výpovediam jej manžela K. G., L. M. alebo dcér obžalovaného D. a B. B., ako z pohľadu či došlo k spáchaniu skutku vzhľadom k časovej postupnosti, tak i z pohľadu podaného trestného oznámenia, či skutok je vôbec trestným činom. Poškodená G. v trestnom oznámení tvrdila, že ku skutku prišlo v čase o 7.30 hod, ďalším osobám však uviedla, že skutok sa stal v noci, keď manželka obžalovaného spala. Že sa skutok stal v čase o 7.30 hod. spochybňuje aj svedok G., ktorý uviedol, že v čase medzi 7.30 a 7.45 hod. spolu s poškodenou a obžalovaným fajčili pred domom a obžalovaný o 8.00 hod. odišiel do kaviarne. Spáchanie skutku spochybňuje aj správanie poškodenej, ktorá v SMS K. G. naznačovala záujem ostať bývať v byte u obžalovaného. Spáchanie skutku spochybňuje aj prítomnosť mal. M., ktorá bola podľa vyjadrení svedkýň B. B. a D. B. v tom čase už hore. Je nepravdepodobné, že by k skutku došlo za prítomnosti mal. M. a túto skutočnosť by poškodená nevyužila k zabráneniu skutku. Na naplnenie znakov skutkovej podstaty stíhaného zločinu je potrebné preukázať aj objektívnu stránku, ktorá je vymedzená použitím násillia, hrozbou bezprostredného násillia alebo zneužitie bezbrannosti. Hrozba násillia musí byť pritom bezprostredná a taká hrozba, z ktorej je zrejmé, že násillie bude použité okamžite, ak sa napadnutá osoba nepodrobí vôli útočníka. Ak poškodená tvrdí, že obžalovaný nebol vôbec násillný a nevyvíjal žiadnu silu, úplne absentuje hrozba bezprostredného násillia. Poškodená mohla v zmysle jej výsluchu odísť. Znalec PhDr. Benkovič potvrdil, že zo strany obžalovaného nedošlo k žiadnemu fyzickému násilliu. Ani znalec RNDr. Kešický u obžalovaného nezistil znaky, ktoré by nasvedčovali preferenciu násillných foriem sexuálneho správania ako preferovaných pri uspokojovaní nárokov zo zdroja pohlavného pudu. Napriek tomu, že Trestný poriadok kladie dôraz na zásadu in dubio pro reo, prvostupňový súd postupoval pri rozhodovaní v rozpore s touto zásadou a prihliadol na dôkazy, o ktorých sú pochybnosti. Vykonané dôkazy nepreukazujú vinu obžalovaného a preto navrhuje napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku zrušiť a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie s tým, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný, alebo podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodnúť sám rozsudkom o jeho oslobodení spod obžaloby.

Obžalovaný odôvodnil odvolanie aj osobne podaním doručeným dňa 12.03.2025. Uviedol, že trestný čin nespáchal, ale stal sa obeťou vydierania a celé si to poškodená vymyslela. Prišla s G. do kaviarne pýtať peniaze, pri čom ho fyzicky napadli a preto si to celé vymyslela. Kvôli zničeniu povesti odišiel pracovať do Čiech

Na verejnom zasadnutí na odvolacom súde zotrval náhradný obhajca obžalovaného na podanom odvolaní. Krajský súd, ako odvolací súd podľa § 315 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších prepisov (ďalej len „TP“), nezistil dôvody na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 TP ani pre zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 TP. Následne v zmysle § 317 ods. 1 TP preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku v rozsahu vytykanom odvolaniami, ako aj v rozsahu chýb, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 TP.

Po preskúmaní spisového materiálu krajský súd dospel k zisteniu, že okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre objektívne a zákonné rozhodnutie a na základe takto vykonaného dokazovania dospel k správneému zisteniu, že obžalovaný sa dopustil protiprávneho konania popísaného v skutkovej časti rozsudku.

Okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku, postupoval v súlade s TP, na hlavnom pojednávaní vykonal zákonným spôsobom všetky stranami navrhnuté dôkazy, prípadne rozhodol o ich nevykonaní. Okresný súd tiež dodržal všetky zákonné ustanovenia, zmyslom ktorých je zabezpečenie práva obžalovaného na obhajobu, následne v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 TP vykonané dôkazy vyhodnotil po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel tak ku skutkovým zisteniam, ktoré zodpovedajú vykonaným dôkazom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v súlade s § 168 ods. 1 TP jasne uviedol, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, ako sa prvostupňový súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Nie je pravda ako uvádza obžalovaný v odvolaní, že by okresný súd založil výrok o vine iba na výpovedi poškodenej G.. Pri ustaľovaní viny obžalovaného vychádzal okresný súd, ako uviedol na str. 25 rozsudku, aj z výpovede znalca PhDr. Benkoviča a svedkov G., L., N. a B., ktorým svedkyňa o skutku povedala.

Je pravda, že výpoveď poškodenej predstavuje v tomto prípade podstatný a jediný priamy dôkaz o skutku, čo vyplýva zo spôsobu spáchania skutku, ku ktorému došlo v byte za prítomnosti iba obžalovaného a poškodenej, pričom v byte bola prítomná aj 4-ročná dcéra obžalovaného M.. V takomto prípade je potrebné pristupovať k výpovedi obzvlášť obozretne, čo však okresný súd splnil. Síce nemožno súhlasiť s tvrdením okresného súdu o prezumpcii pravdivosti tvrdení svedka, keďže takýmto prístupom by sa prakticky odnímal obžalovanému možnosť úspešne sa brániť len z dôvodu jeho procesného postavenia, avšak toto mylné tvrdenie nemalo vplyv na následné hodnotenie pravdivosti výpovede vykonané okresným súdom. Ako teda súd právne uviedol, u poškodenej nebol v prvom rade preukázaný motív, pre ktorý by mala dôvod krivo obviniť obžalovaného. Obžalovaný tento dôvod videl vo vydieraní, ale na preukázanie tohto svojho tvrdenia nenavrhol vykonať ani nepredložil žiadne dôkazy. Obžalovaný uvádza, že napadnutie svedkom G. si vyžiadalo u neho viac ako 40 dní liečby, o čom však nepredložil žiadne lekárske záznamy ani neoznámil, či sa vo veci vedie trestné stíhanie. O následnej bitke medzi svedkom G. a obžalovaným vypovedali svedkovia G. a L., podľa ich výpovedí sa však spor týkal vrátenia peňazí, v zmysle výpovedí poškodenej a svedka G. za nájom, z ktorého už poškodená odišla. Z takéhoto priebehu udalostí nemá ani odvolací súd preukázané, že by si poškodená skutok vymyslela za účelom vydierania obžalovaného.

S návrhmi obhajoby na vykonanie dôkazov sa prvostupňový súd riadne vysporiadal, keď odmietol výsluch svedkyne mladšej ako 18 rokov D. B. a prečítal v zmysle § 135 ods. 2 TP prepis z výsluchu z prípravného konania, ako aj opätovný výsluch poškodenej B. na hlavnom pojednávaní. Ani v odvolaní obhajoba neuviedla, akých nových skutočností, ktoré neboli predtým známe, by sa mali nové výsluchy týkať, najmä keďže ide o svedkov, ktorí sú dieťaťom a obzvlášť zraniteľnou obeťou a ich výsluch sa v zmysle § 135 ods. 1 TP v zásade nemá zbytočne opakovať.

Z podaného odvolania vyplýva, že obhajoba sa prakticky stotožňuje s rozhodnutím súdu o nevykonaní výsluchu svedkyne J. B. pre jej zdravotný stav, akurát považuje za zásah do práva na obhajobu, že jej výsluch nebol vykonaný v prípravnom konaní. Rozsah vykonaného dokazovania v prípravnom konaní v zásade riadia orgány činného v trestnom konaní tak, aby bol zistený skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Bolo preto na úvahe orgánov činných v trestnom konaní či tento dôkaz vykonajú, pričom obžalovaný nenavrhol vykonať tento dôkaz, ani výsluch matky K. G., v prípravnom konaní, čo by zakladalo povinnosť orgánov činných v trestnom konaní o tomto návrhu rozhodnúť. Z uvedeného dôvodu nemožno nevykonanie takýchto dôkazov hodnotiť žiadnym smerom.

Rozporom vo výpovediach poškodenej a ostatných prítomných osôb sa okresný súd riadne venoval vo svojom odôvodnení a dospel k presvedčivému záveru, že výpoveď poškodenej v časti, čo sa dialo po skutku, je v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Čo sa však týka priebehu samotného skutku, v tomto poškodenej vypovedá konzistentne od podania trestného oznámenia a v súlade so komunikáciou, ktorou si vymieňala so svedkami G., N. a L., prípadne ako bezprostredne po skutku uviedla svedkom G., B. a M..

Z rozporov vo vykonaných dôkazoch poukázala obhajoba vo svojom odvolaní na ten, že poškodenej mala iným osobám uviesť, že ku skutku došlo v noci v izbe, kde spala s dcérou obžalovaného. Aj keď to obhajoba výslovne neuviedla, poukazovala zrejme na výpoveď svedkyne M., ktorej mala poškodenej povedať dve verzie skutku. Z výpovede svedkyne však jednoznačne nevyplýva, že by jej poškodenej opisovala dvoma spôsobmi tú istú udalosť, ale môže sa jednať aj o opis dvoch samostatných udalostí. Nemožno teda uzavrieť, že poškodenej opísala svedkyňi M. priebeh skutku diametrálne odlišným spôsobom, najmä keď zvyšným svedkom ho opísala konzistentne. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle § 261 ods. 3 TP výsluch svedka na hlavnom pojednávaní v zásade vykonávajú strany, a tie sú potom zodpovedné aj za výsledky nimi vedeného výsluchu. Výsluch bol vedený kontradiktórnym spôsobom a obhajoba mala možnosť pýtať si ozrejmenie takejto odpovede.

Osobitne obhajoba poukazuje ešte na rozpor vzniknutý výpoveďou svedka G., ktorý uviedol, že v predmetný deň pred 8.00 hod. fajčil cigarety vonku s poškodenou a obžalovaným. Uvedenú skutočnosť však nemá ani odvolací súd za preukázanú, keďže ju nespomenuli vo svojich výpovediach poškodenej, a obžalovaný to výslovne poprel. Jedná sa preto zo strany svedka G. o zřejmý omyl, ktorý nijakým spôsobom nevyvracia ani nespochybňuje výpoveď poškodenej.

Čo sa týka tvrdenia, že spáchanie skutku vyvracia záujem poškodenej zostať bývať u obžalovaného, s týmto odvolací súd zásadne nesúhlasí. Odhliadnuc od toho, že poškodenej bola po skutku zjavne v šoku a obracala sa na svojich známych s tým, ako vôbec postupovať v takejto situácii, poškodenej už v ten deň odišla bývať inam.

Ohľadne prítomnosti 4-ročnej dcéry obžalovaného M. v byte odvolací súd súhlasí s okresným súdom, že bola prítomná a obžalovaný ju následne vzal so sebou do práce. Nikde v napadnutom rozsudku sa však neuvádza, ako uvádza v odvolaní obhajoba, že by bola prítomná pri uvedenom skutku. Skutok s ňou sa stal v byte s viacerými izbami a M. B. zjavne nebola prítomná v obývačke, v ktorej ku skutku došlo, čo vyplýva zo skutočnosti, že poškodenej ani nevedela o jej prítomnosti v byte. Prítomnosť malého dieťaťa v inej izbe bytu neznemožňuje spáchanie stíhaného skutku, ku ktorému došlo veľmi rýchlo. Skutočnosť, že poškodenej nevyužila jej prítomnosť, aby zabránila skutku, nemá žiadny vplyv na trestnosť ani výšku ukladaného trestu a je pre potreby trestného konania bezpredmetná.

Ďalej sa vo svojom odvolaní obhajoba venuje naplneniu hrozby bezprostredného násillia konaním obžalovaného. Z modalít spáchania skutku podľa § 200 ods. 1 TZ však okresný súd dospel k záveru, že skutok bol spáchaný násillím, a ani hrozbou bezprostredného násillia. Uvedené úvahy uvedené v odvolaní sú preto pre potreby tohto konania bezpredmetné. Čo sa týka naplnenia znaku spáchania skutku násillím, tento je dostatočne vyjadrený v skutkovej vete spôsobom „zatlačil na ramená a posadil ju“, „položil na sedačku, kde ju pritlačil tak, že sa jej nepodarilo vstať“, „začal proti jej vôli rozopínať košeľu“, či „chytal jej ruku do svojej ruky, priložil si ju na pohlavný úd“. Všetko uvedené konanie predstavuje násillie v zmysle trestného práva, ktoré je chápané ako prekonávanie vôle obete fyzickou silou. V zmysle R 55/1980 pritom ani výnimočne malá intenzita násillia nemôže byť dôvodom pre kvalifikáciu činu (lúpeže – pozn. súd) ako trestného činu krádeže podľa § 212 TZ.

V odvolaní sú ďalej uvedené okolnosti vypracovania znaleckého posudku PhDr. Benkoviča bez toho, že by obhajoba, uviedla, čo je tomuto dôkazu vytýkané. Otázka, či došlo k násilliu je otázka skutková a vyplynula z vykonaného dokazovania.

Skutočnosť, že znalec RNDr. Mgr. Kešický nezistil preferenciu násillných foriem sexuálneho správania u obžalovaného nepreukazuje, že obžalovaný skutok nemohol spáchať. Spáchanie skutku nie je podmienené iba takouto preferenciou a násillného správania sa je schopný prakticky každý.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že rozsudok neobsahuje obhajobou vytýkané chyby, ktoré by mali za následok jeho zrušenie vo výroku o vine. Odvolací súd preto v zmysle § 317 ods. 2 preskúmal v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste.

Súd po zvážení všetkých okolností prípadu, osoby a pomerov obžalovaného dospel k záveru, že uloženie trestu hoci aj na dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní 5 rokov je neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Súd tieto dôvody vzhliadol v okolnostiach prípadu, keď k spáchaniu skutku došlo v roku 2019, pričom trestné oznámenie bolo podané prakticky bezprostredne po jeho spáchaní dňa 03.06.2019. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo obžalovanému oznámené dňa 28.07.2020 a obžaloba bola na súd podaná 25.08.2021. Konanie na súde prvého stupňa trvalo do vyhlásenia rozsudku dňa 16.05.2024. Za t. č. vyše 6 rokov od spáchania skutku došlo, najmä s poukazom na to, že obžalovaný nespáchal počas celej doby trestného stíhania žiaden ďalší trestný čin, k oslabeniu účelu trestu spočívajúceho vo funkcii individuálnej a generálnej prevencie, ako aj účelu trestu spočívajúceho v zabránení páchania ďalšej trestnej činnosti. V uvedenom období sa výrazne zmenili aj pomery obžalovaného, ktorý sa rozviedol s vtedajšou manželkou a odišiel žiť do Českej republiky.

Dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1 TP a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom (R 10/2011).

Súd preto ukladal trest mimoriadne znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby vo výmere 4 roky. Zároveň vzhľadom na doterajší život obžalovaného, ktorý bol doteraz dva krát súdne trestaný, naposledy v roku 2005 na podmienený trest odňatia slobody, v ktorom s osvedčil, je najvhodnejšie na dosiahnutie účelu trestu a postačuje na ochranu spoločnosti jeho podmienený odklad s uložením povinnosti odborne riešiť svoje sexuálne správanie, ktoré aj podľa výpovedí iných svedkov je neprimerané a vyústilo do spáchania stíhaného skutku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku o treste v zmysle § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 TP zrušil a postupom podľa § 322 ods. 3 TP sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Rozsudok bol vo všetkých výrokoch prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.